

דף צג.

עין משפט א.

ח"מ סימן רלב פעיף י
עיין בסעיף הקודם

עין משפט ב.

ח"מ סימן תח פעיף ב

ב. שור שהיה רועה ונמצא שור הרוג בצידו אע"פ שהוא מועד ליגח
והשור המת מנוגח אין אומרים בידוע שזה נגחו או זה נשכו עד
שיראוהו עדים כשרים ^י.

דף צג:

עין משפט א.

ח"מ סימן רלב פעיף כ
עיין לעיל דף צב. עין משפט ב

עין משפט ב.

ח"מ סימן שו פעיף ד

ד. נתן חטים לחבירו לטוחנן בשכר ^ש, והדרך לשרותן במים תחילה
ולכותשן להסיר הקליפה החיצונה, והוא לא עשה כך אלא טחנם לו
כמות שהם, או נתן קמח לנחתום ועשה לו פת שנשבר ונופל כשאוחרין
בו ^ה הרי חייב לשלם לו דמי הדבר שנתן לו.

ד. ח. נתן בהמה לטבח לשוחטה לו בשכר וניבלה, חייב לשלם דמיה, ואם

^ר. שם ברמב"ם הלכה ד' והוא מברייתא ב"ב צ"ג וכת"ק. דאין מוציאים ממון ע"פ
אומדנא. ולפ"ז העלה ביביע אומר ח"ז סי' ח' בחלק ח"מ דאין לסמוך היום על בדיקת
מכונת הפולגרף לחייבו ממון דאין בזה אלא אומדנא בלבד, וע"כ הסיק דאין לב"ד לשלוח
לבדיקת הפולגרף כשאין הסכמת הצדדים וקיבלו עליהם שאז אדם יכול לחייב עצמו ע"ש.

^ש. רמב"ם פ"י משכירות הלכה ה' מברייתא בב"ק צ"ט ע"ב.
וכתב הפעמוני זהב שגם אם עדיין לא נתן לו שכרו זו סתימת דברי מ"ן. ובשכר היינו
על שם סופו, וכמו שמסיים הרמ"א בענין השוחטים שרגילים לקחת חלקים מהכשרות וזה
אח"כ והוי שומר שכר על שם סופו.

^ת. והיינו פת נפולין כך פירש בסמ"ע ס"ק י"ב.

בחנם אם היה הטבח מומחה * פטור ואם אינו מומחה חייב *.

* הטבחים שלוקחים חלקים מסויימים מן הכשרות הוי שוחט בשכר * ואם ניבלו חייבים.

עין משפט ג. חו"מ סימן רכט סעיף א

* א. המוכר חטים לחבירו מקבל עליו הלוקח רובע קיטנית לכל סאה חיטים * , ובשעורין מקבל עליו רבע סאה קשין לסאה ובעדשים רבע עפרורית, ובתאנים מקבל עשר מתולעות לכל מאה תאנים או אחד לכל עשרה. בשאר פירות מקבל עליו רובע טינופת.

* ב. נמצא בהם יותר משיעורים אלו כל שהוא הרי המוכר חייב לנפות הכל ויתן לו פירות מנופים וברורים שאין בהם כלום *.

* וי"א דאם ידוע שהמוכר לא עירבן צריך הלוקח לקבל עליו גם ביותר מרובע * ורק בלא ידוע אם המוכר עירבן מחזיר לו. וי"א דכל זה במוכר לו פירות סתם או שאמר פירות יפות אלו אבל אמר פירות אלו ולא אמר יפות צריך לקבלן כמות שהן.

א. דכיון שהוא מומחה ואין רגיל לבוא מכשול לידו, אנו אומרים שמזלו של בעל הבהמה גרם, אבל אם שחט בשכר חייב גם במומחה שהיה לו לזהר יותר. סמ"ע ס"ק י"ג. ומומחה היינו ששחט כבר ג' עופות ולא ניבלם כ"כ מהרש"ל.

ב. דפושע הוא, וכתב הפעמוני זהב דכל זה בניבל בלא אונס אבל באונס כגון ע"י בליעת סימנים של העוף ולא פשע כלל השוחט בתפיסת הסימנים, בזה הוי אונס ואפי' אומן ובשכר פטור.

ג. דמה שלוקחים מן הכשרות הוי שכרו גם באם נטרפה. ש"ך ס"ק ח'.

ד. דהיינו שיעור ששה ביצים למאה ארבעים וארבעה ביצים שהוא שיעור סאה. והטעם משום שרגילין לגדל בחיטים קטניות, ואבק וקשין בשעורין, ובעדשים מקבל עליו רובע עפרורית, לפי שנעקרין עם צרורותיהם ואינם נקצרים כשאר תבואה. והוא מרמב"ם פ"ח ממכירה הלכה י"א מברייתא ב"ב צ"ד ע"א.

ה. מימרא דרב הונא שם. ועיין בסי' רי"ח סעיף ח' וגם בסי' רכ"ז בסמ"ע ס"ק ד' דאם איכא טפי מרובע לכל בית סאה אז לא מחיל ומדקדק עמו לתת לו מנופים.

ו. שמה שנתנו שיעור רובע לסאה משום דכך דרך להיות ואם יש יותר חיישינן שמא המוכר עירבם בתוכו, אבל כשידוע שלא עירבו המוכר מה לי רובע ומה לי יותר כיון שלא הבטיחו ביפות. סמ"ע ס"ק ו'.

ואם אמר פירות יפות ולא אמר אלו נותן לו פירות שכולן יפות.

עין משפט ד. חו"מ סימן רל פעיף א

א. האומר לחבירו מרתף זה של יין אני מוכר לך להשהותו כדי להסתפק ממנו מעט מעט לתבשיל^ז או לשותותו מעט מעט או מכר לו מרתף של יין סתם^ח, הרי הלוקח מקבל עליו עשירית הקנקנים שלא יהיה יינם טוב^ט אלא התחיל להשתנות.

עין משפט ו. חו"מ סימן רכט פעיף ב

ב. ג. אין כל השיעורים האלו אמורים אלא במקום שאין שם מנהג אבל במקום שיש להם מנהג הכל כמנהג המדינה^י שיש מקומות שנהגו שיהיו כל הפירות מנוקים וברורים מכל דבר ושיהיו השמנים והיינות צלולים מכל שמרים, ויש מקומות שמוכרים אפי' יש בהם מחצה שמרים או בפירות עפר או תבן. לפיכך במקומות שנמכרים הפירות עם עפר ותבן, הבורר צרור מתוך גורן חבירו נותן לו דמי חטים כשיעור הצרורות שברר^כ שאילו הניחם היה נמכר במדת חטים, ולא יכול להחזירם למקומם שהרי אמרו אסור לערב כל שהוא^ל.

ז. היינו להטעים התבשיל כיון שדבר זה צריך לזמן מרובה צריך ליתן לו יין שכולו טוב, ורק משום שאמר זה, מקבל עליו עשרה למאה. סמ"ע ס"ק א'.

ח. ולא אמר למקפה דהיינו לתבשיל ולא "זה" כי אז מקבל עליו ג"כ עשרה למאה. סמ"ע ס"ק ג'.

ט. ממשנה ב"ב צ"ג ע"ב. וגמ' צ"ה ע"ב, ושיעור זה כך היה ידוע לחז"ל, שעל הרוב בק' קנקנים רגיל להיות עשרה שכבר התחילו להשתנות. סמ"ע ס"ק ד'.

וברע"א על השו"ע הביא מה"ה פי"ז ממכירה הלכה ג' שהרבה מפרשים כתבו שאם היה היין עדיין בקנקני המוכר והחמיץ תוך ג' ימים, אפי' לא אמר לו למקפה הרי הוא ברשות המוכר, אא"כ טילטלו ונידנדו וזה גם דעת הר"ן הובא בב"י.

י. רמב"ם פי"ח מכירה הלכה י"ב.

כ. ואע"ג דקימ"ל גרמא בנזיקין פטור, זה גרמי הוא ומזיק בידיים הוי והזיקו נעשה מיד. סמ"ע ס"ק ט'.

ל. דלא נהגו למכור כמותו אלא בעודו מעורב בתוכו, אבל לאחר שנפרד הצרור וניטל משם איך אפשר להזיק ללוקח בידיים לחזור ולערבו ולמכור לו צרור במקום חיטים ותבואה. סמ"ע ס"ק י'.